

IVN afd. Almere - Jaarverslag 2019

IVN Almere, een natuurvereniging voor en door vrijwilligers.

Met 92 publieksactiviteiten in 2019 wisten wij 1.552 mensen te betrekken bij de activiteiten van IVN Almere en zo kwamen die mensen met z'n allen in totaal 4.079 uur in de natuur.

Wij beperken ons in dit jaarverslag tot slechts één beschreven activiteit per maand. Al onze activiteiten in 2019 zijn echter na te lezen in de maandelijkse nieuwsbrieven. Die kun je vinden (ook van de afgelopen jaren) op onze website: www.ivn.nl/afdeling/almere/nieuwsbrieven

Januari - Excursie Kromslootpark

Het was een koude nacht. De dag begon met een rode ochtendhemel en het werd daarna prachtig zonnig. Met zes deelnemers en drie gidsen startte de excursie via de twee "puinheuvels" met iepen naar het Kromslootpark. De hondsroos, die veelvuldig langs de dijkjes staat heeft nog bottels. Enkele hondsrozen hebben mosgallen die veroorzaakt worden door de rozenmosgalwesp. Deze gal wordt ook wel slaapgal genoemd. Onder het kussen gelegd bezorgt het je een goede nachtrust wil het volksgehoof. Vandaar de zegswijze "slapen als een roos".

Het Kromslootpark is sinds kort in beheer bij Staatsbosbeheer. Op en om de dijkjes is flink gesnoeid in de wilgen, sleedoorns en meidoorns. Op een wilg vonden we de grote vruchtlichamen van de oesterzwam (foto). Op onze tocht worden we vergezeld door roodborsten, kool- en pimpelmezen. Op het open water ligt een vliesje ijs. De paden zijn bevroren en hebben veel prenten van het ree. We lopen langs de knotwilgen die ooit door IVN Almere werden onderhouden. Ze staan er nog steeds. Vol gaten en holten en soms helemaal hol. Fijn, dat SBB dit beheer voortzet.

Februari – Jeugd natuurclub in het Vroege Vogelbos

We genoten van het mooie weer waardoor de kinderen er extra zin in hadden want gemotiveerd waren ze zeker. Met bakjes, schepjes en een grondboor gingen we op pad door het Vroege Vogelbos. De kinderen speurden naar kriebel-beestjes onder verrot hout, in bladerhopen, zelfs een molshoop werd van dichtbij bekeken. Ze waren ook zeer verrast door de Daslook die al 10cm boven de grond stond! De grondboring was ook heel verrassend omdat er na 40cm -vermoedelijk- een konijnenhol zat, waardoor er geen grond werd aangetroffen.

Daarna gelukkig wel weer zoeklei & verder natte zoeklei. Er werd volop geëxperimenteerd met grondballetjes draaien of het wel of niet goed bleef plakken.

Via de Bostuin waar de kinderen werden verrast door de resterende venkelzaden en de bloeiende toverhazelaar. Uiteindelijk kwamen we aan bij de composthoop waar de kinderen de meest interessante hoekjes uitzochten om wat aarde/compost te scheppen om die in de Schaapskooi nader te bestuderen. Er werd in de bakjes gespeurd en er werden vele wormen, pissebedden, kleine miljoen- & duizendpoten ontdekt in de aarde. Ook een mier was zijn huisje kwijt geraakt, een kever konden we niet

op naam terugvinden. Ook werd er een springstaartje gesignaleerd en kwam er ergens nog een slakje onder de bladeren vandaan gekropen.

Jan had nog stenen bloempotjes meegenomen en touw. Bij de grote poel hadden we nog riet geknipt. De kinderen maakten hiervan een knus huisje voor oorwormen/kruipers. Deze konden ze een plekje geven in hun eigen tuin om oorwormen alvast een huisje te geven.

Maart - NL Doet op de verplantenakker

We hebben ons dagje wel gehad! Super trots konden we op ons zelf zijn dat we het weer getrotseerd hebben en zoveel bereikt! Na lekkere warme thee en koffie met heerlijke koek van Sue, gingen we om 10 uur aan de slag op de akker. Op het programma stond: -oude compostbakken afbreken, -nieuw worteldoek in de "koffie-corner" (rustplek voor harde werkers) en de hoek vullen met houtsnippers, -achter op de akker een nieuwe compostberging opbouwen, -honingboom spiegel bedekken met houtsnippers, -zoveel mogelijk akker voorjaarsklaar maken.

Het weer zat niet echt mee: heel veel wind terwijl het normaal een luwe hoek is. Ook was het regenachtig maar gelukkig kwamen er geen stortbuien over. De sfeer zat er goed in en iedereen had zijn/haar klus gevonden en we waren allemaal dapper bezig. Omdat we lekker in de weer waren hadden we geen last van kou. Alle klussen vorderden gestaag. Af en toe gereedschap ont-kleien, laarzen schoonschrappen om glijpartijen te voorkomen. De kruiwagens bleven heen en weer zoeven: eerst met compost en toen dat naast de nieuwe plaats compostberging gedropt was, werden de kruiwagens gevuld met houtsnippers.

Rond 12.30uur werd de lunch gebracht door

Ina. Als je geen honger had, dan kreeg je dat wel: de meest heerlijke broodjes kwamen voorbij: humus, kaas met daslook pesto, krentenbollen en ik zag nog veel meer lekkers, kortom het was smikkelen en smullen geblazen. We troffen het want het was helemaal droog waardoor we buiten de lunch nuttigden. Maar vanwege de mindere weersomstandigheden en omdat de grootste klussen klaar waren, werd toch besloten om na de lunch te stoppen.

De NL doet vrijwilligers kregen een zaadbom van de verplantenakker cadeau samen met een NL-Doet bon. Vies, verwaaid, vermoeid maar super voldaan trokken we om 13.30uur het hek van kinderboerderij achter ons dicht.

April - Doe- en Kijkdag stadslandgoed De Kemphaan

De weersverwachting was goed, waardoor de inschatting was, dat het best druk kon worden. Al vroeg werd er begonnen met het opbouwen van de kraam. Madelon, Marjoes, Harry en Rinus hadden hun hulp aangeboden. In onze bomentuin stond veel groot materieel opgesteld van Staatsbosbeheer. Van boomplantmachine tot een mobiele zaagmachine waarop de boomstammen direct tot balken of planken werden verzaagd. Het IVN doet het met kleinere materiaal zoals beugelzagen, spaden, batsen,

snoeizaagjes en soms een motorzeis. De marktkraam is die ochtend opgetuigd met kleden, best veel informatiemateriaal, een voeldoos en een electrospeel. Bij deze laatste twee kwamen over de hele dag gezien veel ouders met kleine kinderen die dit erg leuk vonden.

Evenals vorig jaar was de paardenman met zijn trekpaard aanwezig bij de IVN kraam.

Gedurende een groot deel van de dag zijn er flink wat boomstammen versleept naar de mobiele zaagmachine. Dit trok veel bekijks. Volgens de aanwezige IVN'ers hebben veel bezoekers kennis gemaakt met IVN. We kunnen terugkijken op een mooie, zinvolle, leuke, afwisselende en gezellige dag.

Op de woensdagochtenden wordt er meestal eenmaal per twee weken in en rond de IVN-bomentuin heel divers en afwisselend meestal seizoensgebonden werk uitgevoerd. Heb je ook zin om in de buitenlucht eens mee te helpen om licht en soms wat zwaarder beheerwerk te doen, dat kan altijd

Mei – excursie Kotterbos

Met af en toe het zonnetje achter een wolk en soms een zacht en mals lentebuitje. Zo maakten wij de wandeling in het verrassende Kotterbos met 12 deelnemers. Het gezang was niet van de lucht. Koekoek, zwartkop, fitis, tjiftjaf, merel, winterkoning, vink. De zoete kersen dragen al volop vruchten. De ontloken lindebomen glimmen je tegemoet. Veel blaadjes vertonen vraatsporen van de rups van de kleine wintervlinder. Onder de wilgen druipet het van de koekoekspog of schuimbeestje. Je hoort de druppels vallen. Op het Hollands Kant (fluitenkruid) van Jac. P. Thijsse miegelt het van de vliegen en landkaartjes. Na het horen van het gehinnik van de dodaars zien we al

gauw de jonge pulletjes met een oudervogel zwemmen in een waterpartij. Op de Kotterheuvel dichtbij een grote kudde Konik paarden en verder weg, rustende en grazende edelherten. Een deel van het Kotterbos is toegankelijk voor de grote grazers. Via de natuurboulevard op een langgerekt grondlichaam heb je uitzicht over het gebied. We horen de grasmus en de zwartkop om ons heen zingen vanuit de bloeiende meidoorns. Een mannetje bruine kiekendief komt voorbij. In het riet nestelende grauwe ganzen en knobbelzwanen. De slikken voor het riet zijn begroeid met moerasandijvie. De forse geelbloeiende planten met een dikke holle stengel zijn echte pioniers die alleen in de Oostvaardersplassen bestendig voorkomen. Even is er een glimp te horen van de nachtegaal. Terug op de buitenringplaats staan we stil bij de walnoot met geurig blad. Vaak te herkennen aan de lichtgrijze bast en het geladderde merg. U leest het goed, het geladderd merg. Het Kotterbos is prachtig bosgebied en het bezoeken meer dan waard.

Juni – de eerste maanden van de Natuurgidsenopleiding

Wat een avontuur ben ik begonnen. Ik blijf mij verwonderen over wat ik nu allemaal zie en meemaak. Mijn eerste indrukken waren meteen al goed. De sfeer, de mensen die ik sprak tijdens de introductieavond gaven mij meteen al een goed gevoel. Ik was gespannen of ik wel "de opleiding" mocht gaan doen. Er waren namelijk maar dertig plaatsen en er waren volgens mij wel vijftig mensen aanwezig in Lelystad. Het duurde een aantal weken maar gelukkig ik mocht het avontuur aangaan. Bij de kennismaking in de eerste les was de sfeer ongedwongen en leek iedereen al aardig met elkaar op te kunnen schieten. De excursies zijn elke keer een openbaring wat betreft het leren zien en benoemen! Wat weet ik weinig en wat leer ik veel. De nieuwe plekken waar ik nog nooit geweest ben, de blijheid als we beversporen zien, de glijbanen van de bever, dat oude bevers dieper in het water liggen dan de jongere!

Alle informatie over biotopen, libellen, wantsen, schild-, vlies-, schubvleugeligen, slakken, spinnen, vogels, indeling van zoogdieren, de juffers en lantaarntjes. Ook via de appjes leren we veel. Het enthousiasme van Dirk en Marcella. De theorielessen van Barbera over gidsvaardigheden maken de lessen zo bijzonder. Hun blijheid en gedrevenheid en geduld om alle onderwerpen aan ons over te brengen zijn zo inspirerend dat je zelf ook graag wil verdiepen en uitzoeken hoe de vlinders, insecten en planten leven en veranderen.

Ook de groene momenten, 5 minuten voordrachten over: de boomstructuur van Hilde, de kikkers en padden van Anja, het riet van Arjan, het mooie verhaal over de kraanvogel en gedicht van Peter, de

mooie powerpointpresentatie van Eva, de biologe van Cindy over waterpest met al haar microscopen en Marjoes over haar eigen tuin en Bert over de schelpen.

IVN staat onder andere voor mensen in contact brengen met alles wat leeft in de natuur op zowel balkon, in tuin, park of sloot. Ik denk dat dit met deze NGO groep behept met het virus van nieuwsgierigheid naar alles wat groeit, bloeit en leeft wel zal lukken. Deze gezamenlijke interesse en de vertrouwdheid met elkaar of we het goed of iets minder goed doen zorgt ervoor dat ik met plezier naar de lessen ga en nog heel veel groen- en leermomenten wil meemaken. (door Els van Dijk-van Benschop)

Juli – natuurexcursie stadshart

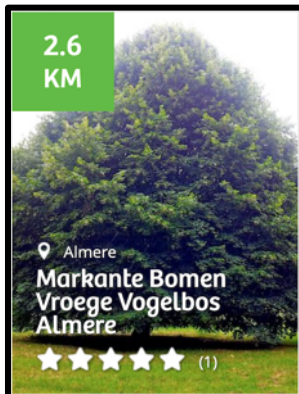
In het meest stedelijke en stenige milieu van Almere-Stad hebben we op zondag 21 juli een natuurwandeling gemaakt. Het is verbazingwekkend wat je allemaal tegenkomt. Voegen tussen tegels of een stenen keermuur ingenomen door liggend vetmuur. Een plantje waar we dagelijks over wandelen, fietsen of autorijden. Wandelend over het getal Pi als kunstwerk, parallel aan de Koetsierbaan, staan honderden aangeplante Tongvarens en Zachte naaldvarens. Het is er schaduwrijk, vochtig en koel. Een plek waar huismussen leven. Een milieu waar het kamerplantje “Slaapkamergeluk” zich massaal “in het wild” weet te handhaven. Bij de Kunstlinie blikken we over het Weerwater met zijn zwanen en futen. Er wordt een raam geopend en er dwarrelt brood naar beneden. En jaar hoor, daar zijn ook de

meerkoeten. Overal hoor je het luide geschreeuw van de kleine mantelmeeuw. Deze kustvogel is een echte stadsvogel geworden die zijn kroost grootbrengt op de platte daken. Op een verhoogd gazon ook Duizenblad, Zachte ooievaarsbek, Jacobskruiskruid, Akkerkool of Wilde rucola, Zilverschoon, Kruidende boterbloem enzovoort. In bijna alle Essensbomen die we tegenkwamen Bloemkoolgallen op oude niet doorgegroeide bloeiwijzen. Alle Lindebomen hebben luis en de straat plakt als je er onderdoor loopt. Alleen de Zilverlinden van de Doesburgkade hebben geen luizen. De viltige haartjes aan de onderkant van deze bladeren weren sapzuigende luizen. Maar die bobbeltjes dan. Dat blijken galletjes te zijn van de Lindevlekmijs. We besluiten de standswandeling met koffie en gebak.

Augustus – 4de Almeerse route in IVN Route-app

Op de IVN route-app is inmiddels een vierde route geplaatst: De tuinen van Waterkasteel De Kemphaan. Een route door de "binnentuin" van de Kemphaan. Al lopend ontdek je iedere keer weer een link tussen het Waterkasteel en een echt kasteel. Ken je de route-app nog niet, dan is dit een leuke manier om er kennis mee te maken!

September – Kunstwerk en informatiepaneel verplantenakker Den Uylpark

Zondagmiddag 22 september 2019 was het moment eindelijk daar, het kunstwerk van Brigit Huijgens ter ere van de Verplantenakker zou officieel onthuld worden. Om 15uur klonk er een vrolijk saxofoon-deuntje door het park. Ongeveer 100 mensen (waaronder de IVN vrijwilligers van de verplantenakker) waren bij elkaar gekomen bij de 2 kramen van De Wolunie. Ze verkochten er strengen wol, maar ook geogste zwarte stokroos-bloemen! Brigit heeft dit project gedaan als onderdeel van haar Masters-Vilt-opleiding. Ook vond ze dat de Verplantenakker in Almere, beter op de kaart gezet kon worden en dat het meer erkenning verdiende door de Vervolgens deed de wethouder nog een woordje

waarna zij, Hilde van Garderen en Brigit gezamenlijk naar het informatie-paneel liepen en daar het doek wegtrokken. Daarna was de verplantenakker opengesteld en kon iedereen de verplanten bekijken.. Na het genot van een drankje en na wat walnoten gehapt te hebben, mochten de verplantenrakers het mooie & informatieve boekje 'Blauwe maandag' meenemen. Er werd nog vrolijk nagepraat.

Oktober – Paddenstoelenmaand

Voor de kinderen

Met meer kinderen dan ooit gingen we in het Vroege Vogelbos op zoek naar paddenstoelen. Met fotobladen in de hand liepen de kinderen langs het natuurontdekkpad. Verspreid langs het pad stonden onze natuurgidsen om alle ontdekkingen van de kinderen te bewonderen en er wat meer over te vertellen. Na al dat ontdekken ging een kop lekkere warme paddenstoelensoep er wel in! Dat gaf dan weer genoeg energie om wat leuke herfstknutsels te maken.

... en voor volwassenen

En met de "grote mensen" gingen we naar Duin en Almeerderstrand.

Omdat de aankondiging in de krant wel erg vroeg geplaatst was en ook nog flink ingekort, waren er minder deelnemers dan andere jaren. Wel liep een van onze "natuurgidsen in opleiding" mee en die schreef het volgende over deze excursie:

Op de dag van de excursie zijn er een kleine 10 deelnemers, de meesten zijn IVN-ers. Waarschijnlijk hierdoor verloopt de excursie redelijk 'losjes', want naast de grote lijnen en vindplaatsen die de dag ervoor zijn uitgezet, gaat deze club natuurliefhebbers al gauw -als een stel kinderen in de snoepwinkel- zélf actief op zoek naar bijzonderheden in het excursiegebied. Ook dat heeft zijn charme. De excursie krijgt hierdoor een veel interactiever karakter dan wellicht van tevoren gedacht. Bovendien levert het, door de waarschijnlijk nét wat getraindere ogen van deze deelnemers, nóg meer waarnemingen op dan tijdens de voorlooptroute. Na ruim 2 uur (het hadden er makkelijk 4 kunnen worden!) zijn we terug op de P-plaats, waar Herbert ons opwacht met koffie/thee en een versnapering. Lekker na zo'n herfstwandeling! Nog even napraten met elkaar om vervolgens met een hoop nieuwe informatie over dit gebied én kennis te hebben gemaakt met het voorlopen en leiden van een excursie weer huiswaarts te keren.

November - Natuurwerkdag

Zaterdag 2 november was de natuurwerkdag. Het werd een natte aangelegenheid. Nat vanwege het soort klus omdat we riet bij de poel achter het Eksternest zouden gaan maaien. En nat vanwege het weer. Het was nog wel droog toen we begonnen, maar eenmaal aan de slag begon het uit het niets opeens te regenen en niet zo'n klein beetje ook. We renden richting droge schaapskooi maar dat kon niet verhinderen dat we toch behoorlijk nat waren geworden. Na 20 minuten was het weer droog en gingen we weer aan de slag. De opkomst was niet hoog, maar met die paar mannen hebben we toch weer een deel van het riet van de poel verwijderd. Goed voor de kikkers en salamanders en andere watergebonden dieren en planten in dat mooie kleine stukje natuur in het Vroege Vogelbos.

December -informatiekraam en Growing Green speld

De Vogel- en Natuurwacht kan terugkijken op een geslaagd feest in het KAF. Het was een gezellige dag met de hele dag veel inloop. Ook het IVN was aanwezig met een stand. We spraken enthousiaste bezoekers, die geïnteresseerd waren in het IVN. Wij deelden folders uit en attendeerden ze op onze maandelijkse natuurexcursies in Almere. Bij onze stand kon je voorts met een virtual reality bril een Tiny Forest bezoeken. Het was echt super leuk om al zittend op een stoel, rond te kijken in het Tiny Forest van Zaandam dat echt al een bos genoemd mag worden.

Een onderdeel van het programma van het Vogel- en Natuurfestival was het uitreiken van een aantal 'Growing Green spelden'. De Bostuin vrijwilligers Anneke van Schijndel en Els van Benschop kregen deze uitgereikt voor hun tomeloze inzet in de Bostuin. Ook onze voorzitter Jan van den Bos werd onverwacht op het podium geroepen. Zijn kruiden-zonnedroger werd specifiek genoemd. Veel mensen hebben Jan zijn uitvinding reeds mogen bewonderen op onze theeleutdagen!

Tiny Forest

Nadat in november 2017 het allereerste Tiny Forest in Almere (Almere Poort) werd geplant volgden in 2018 een viertal anderen en in 2019 werden er nog weer 2 aangelegd. In totaal zijn er 7 Tiny Foresten aangeplant in Almere;

1. Cascadepark Almere Poort,	plantdatum 29-11-2017
2. Bostimist, Tussen de Vaarten,	plantdatum 15-11-2018
3. Maathaibos, Nobelhorst,	plantdatum 23-11-2018
4. Kruidertzeebosje, Kruidenwijk,	plantdatum 29-11-2018
5. Krachtbossie, Almere-Haven,	plantdatum 7-12-2018
6. Oostgriend, Almere Haven	plantdatum 18-4-2019
7. Successiebossie, Floriadeterrein	plantdatum 27-11-2019

En door het jaar heen

De bostuinwerkgroep in het Vroege Vogelbos heeft elke maand een georganiseerde werkdag en tussendoor wordt er nog geregeld individueel gewerkt.

Elke week in het groeiseizoen zijn de vrijwilligers van de verplantenakker in het Den Uylpark actief.

De werkgroep Bomentuin op stadslandgoed De Kemphaan komt tweewekelijks bij elkaar.

Uiteraard gebruiken we gereedschappen die periodiek nagekeken en schoongemaakt worden.

Daarnaast zijn er de nodige bestuurs- en regiovergaderingen, de maandelijkse natuurexcursies worden voorbereid en uitgevoerd, de maandelijkse nieuwsbrieven worden samengesteld, de penningmeester die jaarrond voor de financiën zorgt, het voorbereiden en begeleiden van alle activiteiten die we organiseren, het opmaken en versturen van persberichten, het rapen van zwerfvuil in het Vroege Vogelbos en het Den Uylpark, het bijhouden van website, facebook en twitter en het samenstellen van het (financieel) jaarverslag.

Elk jaar zijn we weer verbaasd over de indrukwekkende hoeveelheid werk, Dit kan alleen maar door de grote inzet van een relatief kleine groep gepassioneerde IVN vrijwilligers die gelukkig worden bijgestaan door de vele IVN handjes die toch altijd weer op komen dagen als er om verzocht wordt.

We hebben een mooie vereniging; heel hartelijk dank daarvoor!